

Rapport gemeentelijke ombudsman

inzake de klacht van de heer B. wonende te Den Haag
over het college van burgemeester en wethouders van
de gemeente Rotterdam, clusters Stadsontwikkeling en
Bestuurs- en Concernondersteuning

Dossiernummer: 2025
Datum: 28 september 2018

Samenvatting

De heer B. is ontevreden dat hij een bedrag van € 100.355,- leges moet betalen voor de behandeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een partycentrum. De heer B. zegt dat hij bezwaar heeft gemaakt tegen de aanslag waarna een financieel adviseur debiteurenbeheer/incasso van de gemeente hem een regeling had aangeboden om in termijnen een bedrag van € 50.378,- te betalen. Hier is de heer B. mee akkoord gegaan maar nu stuurt de gemeente hem nog een rekening voor het resterende bedrag. Dit was volgens hem niet de afspraak.

De heer B. wil ook niet meer dan € 50.378 betalen omdat de gemeente de bouwkosten volgens hem veel te hoog inschat. Volgens de gemeente is de berekening van de bouwkosten overeenkomstig de regels vastgesteld. Volgens de tarieventabel bij de Legesverordening Rotterdam 2014 is voor een bouwwerk met een begrote bouwsom onder € 1.100.000,- aan leges € 50.378,- verschuldigd. De heer B. stelt dat het bedrag van € 50.378,- klopt omdat de bouwsom volgens zijn berekening € 1.070.000,- is. Het bezwaar van de heer B. is in 2015 al ongegrond verklaard en daartegen heeft hij geen beroep bij de rechtbank ingesteld.

De ombudsman besluit geen onderzoek naar de klacht over de hoogte van de leges in te stellen omdat hij niet bevoegd is een onderzoek in te stellen naar een klacht over een algemeen verbindend voorschrift als de Legesverordening Rotterdam 2014. In het onderzoek richt de ombudsman zich uitsluitend op de klacht van de heer B. dat de gemeente met hem zou hebben afgesproken dat hij maar € 50.378,- hoefde te betalen en dat de gemeente deze afspraak niet nakomt.

Tijdens het onderzoek van de ombudsman is vast komen te staan dat de heer B. de conclusie dat hij maar € 50.378,- hoefde te betalen heeft getrokken op basis van één e-mailbericht van een financieel medewerker. In het e-mail bericht staan enkel een aantal betaaldata en bedragen. Vervolgens staat er in het bericht dat als de heer B. akkoord gaat met deze regeling dat hij op tijd moet betalen en als hij dat niet doet de incassoprocedure wordt gestart.

De ombudsman vindt dat de heer B. uit de inhoud van de e-mail niet mocht opmaken dat de rest van de aanslag ingetrokken zou worden. In zoverre heeft de gemeente zich behoorlijk gedragen en in overeenstemming met het behoorlijkheidsvereiste Betrouwbaarheid. Wel vindt de ombudsman dat de gemeente de heer B. beter had moeten informeren dat de betaling van het resterende bedrag van € 49.957,- voor de duur van de discussie over de leges zou worden opgeschort. Op dit punt is de gedraging van de gemeente niet behoorlijk, de gemeente heeft in strijd met het behoorlijkheidsvereiste Goede

informatieverstrekking gehandeld. De gemeente heeft zich in het kader van het onderzoek naar de klacht bereid verklaard de openstaande rente en invorderingskosten ter hoogte van een bedrag van ongeveer € 3.382,- te laten vervallen.

De ombudsman vindt dat de gemeente de heer B. met dit aanbod voldoende tegemoet komt.

Inleiding

De heer B. benadert de ombudsman omdat hij ontevreden is dat hij een bedrag van € 100.355,- leges moet betalen voor de behandeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een partycentrum. In zijn brief schrijft hij dat hij bezwaar heeft gemaakt tegen de aanslag. Daarna heeft volgens de heer B. een financieel adviseur debiteurenbeheer/incasso van de gemeente hem een regeling aangeboden om in termijnen een bedrag van € 50.378,- te betalen. Dat voorstel heeft de heer B. geaccepteerd. De gemeente stuurt hem nu nog een rekening voor de rest. Dat was volgens hem niet de afspraak.

De heer B. wil ook niet meer dan € 50.378 betalen omdat de gemeente de bouwkosten veel te hoog inschat. Volgens de tarieventabel bij de Legesverordening Rotterdam 2014 is voor een bouwwerk met een begrote bouwsom onder € 1.100.000,- aan leges € 50.378,- verschuldigd. De heer B. stelt dat het bedrag van € 50.378,- klopt omdat de bouwsom volgens zijn berekening € 1.070.000,- is. De heer B. vraagt de ombudsman om te bemiddelen en ervoor te zorgen dat de legesaanslag verminderd wordt naar € 50.378,-.

De ombudsman besluit geen onderzoek in te stellen naar de hoogte van de legesaanslag, maar wel een onderzoek in te stellen naar de afspraak die de gemeente volgens de heer B. met hem heeft gemaakt dat hij niet het hele bedrag van de aanslag hoefde te betalen.

Naar aanleiding van de klacht, de interne klachtbehandeling en de resultaten van het onderzoek stelde de ombudsman zijn bevindingen op en kregen klager en de gemeente de gelegenheid op de bevindingen te reageren. Na de reactie van de heer B. en die van de gemeente stelt de ombudsman zijn definitieve oordeel vast. Bijlage en onderdeel van deze bevindingen is een overzicht van de interne en externe klachtbehandeling.

Klacht

De ombudsman vat de klachten van de heer B. als volgt samen.

- Klacht 1* De gemeente heeft de bouwleges voor mijn bouwplan veel te hoog vastgesteld.
- Klacht 2* De gemeente houdt zich niet aan haar eigen afspraken. Er is een voorstel gedaan voor € 50.378,-. Dat voorstel heb ik geaccepteerd en ik heb het bedrag betaald. Waarom moet ik nu toch € 100.335,- betalen?

Bevindingen

De ombudsman gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden.

1. De heer B. heeft het voornemen om een Partycenter te bouwen aan de S.weg in Rotterdam. Zijn bedrijf A. BV dient daartoe op 19 december 2014 bij de gemeente een aanvraag voor een omgevingsvergunning in. Op 9 februari 2015 besluit de gemeente aan A. BV onder voorwaarden een omgevingsvergunning te verlenen.
2. Op 21 april 2015 stuurt de gemeente A. BV een aanslag leges voor een bedrag van € 100.335,-. Tegen deze aanslag leges dient de heer B. op 7 mei 2015 namens A. BV een bezwaarschrift in. De grond van het bezwaarschrift is dat de gemeente de bouwkosten veel te hoog ingeschat heeft. De heer B. meent dat hij de gemeente een veel lager bedrag aan leges verschuldigd is. Hij komt op een bedrag van € 50.378,-.
3. Op 26 mei 2015 herinnert de gemeente de heer B. en zijn bedrijf A. BV eraan dat er nog geen betaling is binnen gekomen. In de brief staat: *“Wij attenderen u dat een eventuele bezwaarprocedure geen opschortende werking heeft op de betaling.”*
4. In een brief van 27 augustus 2015 vult de heer B. zijn bezwaarschrift aan.
5. De gemeente besluit op 16 september 2015 het bezwaarschrift ongegrond te verklaren. Volgens de gemeente heeft de heer B. onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de door de gemeente volgens NEN 2631 en NEN 2634 berekende bouwkosten tot een onjuiste uitkomst hebben geleid. De gemeente stelt het bedrag dat de heer B. aan leges verschuldigd is vast op € 100.335,-.
6. De heer B. betwist dat hij de beslissing op het bezwaarschrift van 16 september 2015 heeft ontvangen. Hij stelt dat hij pas meer dan een jaar later wist dat zijn bezwaarschrift ongegrond was verklaard. Aan de ombudsman schrijft de heer B. dat de beslissing op het bezwaarschrift aan zijn aandacht is ontsnapt.
7. Op 2 november 2015 stuurt de gemeente aan A. BV een sommatie tot betaling van de aanslag leges van 21 april 2015 voor een bedrag van € 100.335,-.
8. De Financieel adviseur van het cluster Bestuurs- en Concernondersteuning van de gemeente belast met de incasso van legesaanslagen stuurt de heer B. op 5 november 2015 een betalingsregeling toe.

Ik mag u de volgende betalingsregeling aanbieden:

Voor 15 december € 8.396,35
Voor 15 januari 2016 € 8.396,33
Voor 15 februari 2016 € 8.396,33
Voor 15 maart 2016 € 8.396,33
Voor 15 april 2016 € 8.396,33
Voor 15 mei 2016 € 8.396,33

Graag de bedragen over maken op IBAN NL15ABNA0240363574 onder vermelding van debiteuren- en factuurnummer. 614201/10198086

Ik moet u er wel op wijzen dat bij te late betaling of bij het overslaan van een termijn automatisch de incassoprocedure wordt opgestart.

Bij het akkoord gaan van deze regeling graag deze mail met bevestiging retour sturen.

Gevolgd door de elektronische handtekening van de financieel adviseur van de gemeente.

9. Op 17 november 2015 bevestigt de financieel adviseur dat de betalingsregeling in het systeem is ingevoerd en de heer B. geen herinneringen meer zal krijgen.
10. De heer B. betaalt niet op de afgesproken data. Op 2 juni 2016 betaalt hij echter € 50.378,- in eens.
11. Op 9 december 2016 stuurt de heer B. een brief aan de gemeente dat hij de beslissing op het bezwaarschrift van 16 september 2015 over het hoofd heeft gezien. In zijn brief reageert hij op deze beslissing. Hij stelt dat het bouwplan veel kleiner is geworden dan het bouwwerk waarvoor hij in eerste instantie een omgevingsvergunning aanvraag. De verwachte bouwkosten waren veel hoger, maar zijn in de realiteit veel lager uitgevallen. De heer B. vraagt om de gelegenheid zijn standpunt met stukken toe te mogen lichten en om uitstel van betaling van de legeskosten.
12. Op 20 december 2016 stuurt de gemeente de A. BV een aanmaning voor een bedrag van € 49.957,-. De uiterste betaaldatum is 3 januari 2017.
13. Kennelijk is er op 26 januari 2017 een betalingsregeling overeengekomen, want op 9 maart 2017 stuurt de gemeente A. BV een brief waarin zij een betalingsregeling van die datum intrekt. De gemeente verzoekt A. BV om een bedrag van € 53.339,- inclusief rente en kosten over te maken.
14. Op 10 april 2017 stuurt de heer B. een brief aan de gemeente dat hij van mening blijft dat de legesaanslag te hoog is vastgesteld. Hij herhaalt zijn standpunt dat de

bouwkosten begroot moeten worden op € 1.070.000,- en dat hij op basis daarvan € 50.378,- leges zou moeten betalen.

15. Op 25 april 2017 reageert de gemeente dat bij de vaststelling van de bouwkosten uitgegaan moet worden van de geobjectiveerde waarde in het economisch verkeer en dat de gemeente de bouwkosten op de juiste manier heeft vastgesteld. De gemeente zal de aanslag niet herzien.
16. Op 19 juni 2017 dient de heer B. een klacht in tegen de afdeling Bouw- en Woningtoezicht dat deze niet bereid is met hem te overleggen over de hoogte van de bouwkosten. Op 17 augustus 2017 reageert de gemeente dat zij geen aanleiding ziet om een overleg aan te gaan omdat het standpunt van de gemeente en het standpunt van de heer B. zowel schriftelijk, telefonisch als persoonlijk zijn uitgewisseld.

Standpunt klager

17. De essentie van het geschil met de gemeente Rotterdam is dat onze bouwbegroting nooit is geloofd. De gemeente heeft ook geen tegenbegroting gegeven, alleen gesteld dat onze begroting niet klopt.
18. Het project heeft een negatieve financiële consequentie voor mijn bedrijf gehad. De hoge leges hebben daar ook mee te maken. Het zou fijn zijn als er een positieve uitspraak zou komen. Dat zou de financiële pijn verzachten.

Standpunt gemeente

19. De raming die de heer B. overlegt is geen aanleiding om in overleg te treden. De raming van de heer B. is niet opgesteld op basis van de NEN-normen 2631 en 2634 en is geen formele nacalculatie. Bovendien is de raming op een aantal posten niet in overeenstemming met de genoemde NEN-normen.
20. Met de heer B. is uitvoerig telefonisch contact geweest. Daarin kwam aan de orde dat hij bezwaar zou aantekenen tegen de aanslag leges voor het totale bedrag. Volgens eigen berekening zou hij een bedrag van € 50.378,- moeten betalen. Tijdens de behandeling van het bezwaarschrift bestond er geen opschortende werking voor de betaling van de aanslag.

21. De financieel adviseur van de gemeente heeft aan de heer B. aangegeven dat de bezwaarcommissie op het bezwaarschrift beslist. Er is in die periode intensief contact geweest tussen de financieel adviseur en de heer B. Om de heer B. tegemoet te komen en een mogelijke overdracht van de invordering naar Belastingen te voorkomen, is een betalingsregeling voor € 50.378,- afgesproken. Deze regeling is op 5 november 2015 per e-mail bevestigd. De eerste betaling zou voor 15 december 2015 gedaan moeten zijn.
22. De heer B. heeft zich niet gehouden aan de afgesproken betalingsregeling. Daarmee is de betalingsregeling vervallen. Op 2 juni 2016 ontving de gemeente in 1 keer het bedrag van € 50.378,-. Daarna heeft de gemeente de heer B. gevraagd om de rest van het bedrag te betalen. Dat was een bedrag van € 49.972,- inclusief de kosten van een aanmaning van € 15,-.
23. Omdat de heer B. niet betaalde liep het bedrag op. Bovenop het bedrag van € 49.972,- zijn de kosten van een dwangbevel ad € 3.367,-gekomen. Na het dwangbevel is op 26 januari 2017 opnieuw een betalingsregeling met de heer B. overeengekomen. Omdat de heer B. ook deze betalingsregeling niet nakwam is deze per brief van 9 maart 2017 weer ingetrokken.
24. De heer B. heeft op 2 juni 2017 aan Belastingen het restantbedrag van de aanslag voldaan. Hij heeft de openstaande rente en kosten nog niet betaald. De gemeente is bereid om de nog openstaande rente en kosten te laten vervallen.

Toetsing aan behoorlijkheidsvereisten

25. De ombudsman toetst het optreden van de gemeente Rotterdam, cluster Stadsontwikkeling en Bestuurs- en Concernondersteuning aan de behoorlijkheidsvereisten:

Betrouwbaarheid

De overheid handelt binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht, doet wat zij zegt en geeft gevolg aan rechterlijke uitspraken.

De overheid komt afspraken en toezeggingen na. Als de overheid gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt bij een burger, moet zij deze ook honoreren. De overheid moet rechterlijke uitspraken voortvarend en nauwgezet opvolgen.

Goede informatieverstrekking

De overheid zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

De overheid is verplicht de burger gevraagd en ongevraagd alle informatie te geven over handelingen en besluiten die de belangen van de burger kunnen raken. Zij is daarbij servicegericht en stelt zich actief op om de informatie die van belang is tijdig op eigen initiatief te geven.

Bevoegdheid

De ombudsman besluit geen onderzoek naar klacht 1 in te stellen omdat hij niet bevoegd is een onderzoek in te stellen naar een klacht over een algemeen verbindend voorschrift als de Legesverordening Rotterdam 2014.

Hoge Raad 2017:1174, 30 juni 2017 over de verbindendheid van de Legesverordening van de gemeente Rotterdam en het systeem van legesheffing:

- 2.3 *Tegen de in 2.2 vermelde oordelen richt zich het beroep in cassatie met twee middelen.*
- 2.3.1 *Het tweede middel bestrijdt het oordeel van het Hof dat sprake is van een willekeurige en onredelijke legesheffing die de wetgever niet op het oog kan hebben gehad.*
- 2.3.2 *Bij de behandeling van het middel wordt vooropgesteld dat de wetgever aan gemeenten de bevoegdheid heeft gegeven om, behoudens het verbod op het hanteren van draagkracht als verdelingsmaatstaf en met inachtneming van de in de wet opgenomen beperkingen, zelf de in de belastingverordeningen op te nemen heffingsmaatstaven te kiezen voor de gemeentelijke belastingen en rechten. Het staat de gemeenten in beginsel vrij die heffingsmaatstaven op te nemen die zich het beste verstaan met het gemeentelijke beleid en de plaatselijke praktijk van de belastingheffing (zie de onderdelen 4.11 tot en met 4.17 van de conclusie van de Advocaat-Generaal). Voor de heffing van leges mogen de gemeenten daarom het tarief afhankelijk maken van de bouwsom, maar ook een andere wijze van bepaling van het tarief is toegestaan. Voor onverbindendverklaring is slechts plaats indien een regeling is getroffen die in strijd is met de wet of enig algemeen rechtsbeginsel (vgl. HR 14 augustus 2009, nr. 43120, ECLI:NL:HR:2009:BI1943, BNB 2009/276).*

Gelet op de hiervoor in 2.3.2 vermelde vooropstellingen staat het gemeenten vrij om voor leges tariefklassen te hanteren die gerelateerd zijn aan de hoogte van de bouwsom (vgl. HR 4 april 2014, nr. 12/05118, ECLI:NL:HR:2014:780, BNB 2014/149). Een dergelijke bepaling van het tarief is niet in strijd met de wet of met enig algemeen rechtsbeginsel. De verschillen in belasting die in het onderhavige geval in de tabel worden gemaakt tussen de verschillende tariefklassen, zijn ook niet zodanig dat daardoor een inbreuk wordt gemaakt op het gelijkheidsbeginsel of op enig ander rechtsbeginsel

Daarnaast heeft de heer B. een bezwaarschrift ingediend tegen de hoogte van de legesaanslag. De gemeente heeft dit bezwaarschrift op 16 september 2015 ongegrond verklaard. Hoewel de heer B. stelt dat hij van de beslissing op het bezwaarschrift pas een jaar later kennis heeft genomen, had de heer B. beroep aan kunnen tekenen tegen de beslissing op het bezwaarschrift. Een onderzoek van de ombudsman is geen alternatief voor de beroepsprocedure.

Overwegingen

26. In deze overwegingen en in dit oordeel richt de ombudsman zich uitsluitend op de 2^e klacht van de heer B. dat de gemeente met hem zou hebben afgesproken dat hij maar € 50.378,- hoefde te betalen en dat de gemeente deze afspraak niet nakomt.
27. Vast staat dat het bezwaarschrift van de heer B. op 16 september 2015 is afgehandeld en dat er op 5 november 2015 een betalingsregeling is afgesproken. Volgens de gemeente was dit om ervoor te zorgen dat tijdens de discussie tussen de gemeente en de heer B. toch betalingen binnenkwamen voor het niet betwiste bedrag van de aanslag. Daarnaast stelde de gemeente de betalingsregeling voor om te voorkomen dat de aanslag voor invordering overgedragen zou worden aan Belastingen. Dit laatste zou voor de heer B. hoge kosten met zich mee hebben gebracht.
28. Volgens de heer B. was hij pas in november 2016 op de hoogte van het feit dat zijn bezwaarschrift ongegrond is verklaard. De ombudsman kan niet vaststellen of de heer B. wel of niet op de hoogte was van het feit dat zijn bezwaarschrift op 16 september 2015 was afgehandeld. Uit de e-mail van de financieel adviseur kan de ombudsman ook niet opmaken of hij er zelf van op de hoogte was dat er al een beslissing op het bezwaarschrift was. Voor de beoordeling van de klacht vindt de ombudsman dit punt echter van ondergeschikt belang.

29. De vraag die hier vooral voorligt is of de heer B. uit de e-mail van 5 november 2015 op mocht maken dat er een afspraak was gemaakt dat hij niet meer dan € 50.378,- hoefde te betalen. De ombudsman vindt van niet.
30. Formeel juridisch kan alleen het college van burgemeester en wethouders of het Hoofd Bouw- en Woningtoezicht de aanslag verminderen. De ombudsman beoordeelt echter niet of de gemeente formeel juridisch gelijk heeft, maar of zij zich behoorlijk heeft gedragen. In het kader van de beoordeling van deze klacht onderzoekt de ombudsman of de gemeente bij de heer B. verwachtingen heeft gewekt waar hij op mocht vertrouwen. Alleen dan moet de gemeente deze verwachtingen honoreren.
31. Tijdens het onderzoek van de ombudsman is komen vast te staan dat de heer B. zijn verwachtingen heeft gebaseerd op het e-mailbericht van de financieel adviseur van 5 november 2015. In de e-mail van 5 november 2015 van de financieel adviseur van de gemeente staan een aantal betaaldata en bedragen, met het verzoek die bedragen over te maken naar een bepaald bankrekeningnummer. In het e-mail bericht staat vervolgens dat als de heer B. akkoord gaat met deze regeling hij op tijd moet betalen en als hij dat niet doet de incassoprocedure wordt opgestart. Daarnaast verzoekt de adviseur de heer B. om zijn akkoord met de regeling te bevestigen.
32. De ombudsman vindt dat de heer B. uit de inhoud van de e-mail niet mocht opmaken dat de rest van de aanslag ingetrokken zou worden. Er staat geen onherroepelijke toezegging of bevestiging van een afspraak in waar de heer B. op mocht vertrouwen, dat de rest van de aanslag zou worden ingetrokken. In zoverre heeft de gemeente zich behoorlijk gedragen en in overeenstemming met het behoorlijkheidsvereiste betrouwbaarheid.
33. De ombudsman mist in deze e-mail wel informatie zoals 'tijdens uw discussie met de gemeente', 'het niet betwiste gedeelte van de aanslag', 'als die discussie is afgerond informeren wij u over het vervolg' etc. De ombudsman vindt dat de gemeente de heer B. veel beter schriftelijk had moeten informeren dat de betaling van het resterende bedrag van € 49.957,- voor de duur van de discussie zou worden opgeschort. De gemeente had de heer B. ook moeten informeren wanneer de invordering weer ter hand zou worden genomen.

34. De standaard-invorderingsbrieven lijken op een willekeurige datum aan de heer B. toegezonden te zijn en daarin wordt niet verwezen naar correspondentie of eerdere gesprekken. De ombudsman kan zich voorstellen dat de heer B. daardoor het gevoel kreeg dat er niet naar hem werd geluisterd. Desondanks mocht hij er niet vanuit gaan dat de legesaanslag verminderd was.

Oordeel

Klacht 2 De gemeente houdt zich niet aan haar eigen afspraken. Er is een voorstel gedaan voor € 50.378,-. Dat voorstel heb ik geaccepteerd en ik heb het bedrag betaald. Waarom moet ik nu toch € 100.335,- betalen?

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam, cluster BCO is behoorlijk. De gemeente heeft in overeenstemming met het behoorlijke vereiste betrouwbaar gehandeld.

Wel had de gemeente meer en betere informatie moeten verstrekken over de stand van zaken en het vervolg. Op dit punt is de gedraging van de gemeente niet behoorlijk. De gemeente heeft in strijd met het behoorlijke vereiste Goede informatieverstrekking gehandeld.

De gemeente heeft zich in het kader van het onderzoek naar de klacht bereid verklaard de openstaande rente en invorderingskosten ter hoogte van een bedrag van ongeveer € 3.382 te laten vervallen. De ombudsman ziet dat als voldoende tegemoetkoming. Om die reden ziet de ombudsman geen aanleiding om aan zijn oordeel een aanbeveling te verbinden.

Bijlage bij rapport 2025

Klachtbehandeling door de gemeente

1. Op 19 juni 2017 dient de heer B. een klacht in bij de gemeente Rotterdam over de hoogte van de aanslag legeskosten voor een omgevingsvergunning.
2. In een brief van 17 augustus 2017 reageert de gemeente op de klacht.

Klachtbehandeling door de ombudsman

3. Op 18 mei 2017 stuurt de heer B. een brief aan de ombudsman met een klacht over de gemeente Rotterdam over de hoogte van de aanslag legeskosten voor een omgevingsvergunning. De heer B. vraagt de ombudsman om tussen hem en de gemeente te bemiddelen.
4. Op 24 mei 2017 stuurt de ombudsman de heer B. een ontvangstbevestiging.
5. Op 23 juni 2017 stuurt de ombudsman een brief aan de heer B. De ombudsman heeft meer informatie nodig om een definitief besluit te kunnen nemen over de klachtbehandeling. Hij verzoekt de heer B. om hem stukken toe te sturen en hij stelt een aantal vragen.
6. In een brief van 1 juli 2017 reageert de heer B. op de vragen van de ombudsman. Ook stuurt de heer B. de gevraagde stukken aan de ombudsman.
7. Op 4 september 2017 besluit de ombudsman een onderzoek in te stellen naar de klacht van de heer B. Hij verzoekt de directeurs van de clusters Bestuurlijke en Concernondersteuning en Stadsontwikkeling op de klachten te reageren en zijn onderzoeksvragen te beantwoorden.
8. In een brief van 4 oktober 2017 reageert de gemeente op de brief van de ombudsman van 4 september 2017.
9. Op 19 oktober 2017 stuurt de ombudsman de brief van de gemeente van 4 oktober 2017 aan de heer B. en stelt hij hem in de gelegenheid daarop te reageren.
10. In een brief van 23 november 2017 geeft de heer B. zijn reactie.
11. Op 6 december 2017 stuurt de ombudsman een ontvangstbevestiging aan de heer B.
12. Op 7 februari 2018 vraagt de heer B. naar de stand van zaken.
13. Op 15 februari 2018 vraagt de ombudsman de gemeente om aanvullende informatie.
14. Op 22 maart 2018 stuurt de gemeente een nadere toelichting op het gebeurde.
15. Op 21 juni 2018 reageert de heer B. en vraagt hij naar de stand van zaken.
16. Op 27 juli 2018 stuurt de ombudsman zijn bevindingen en voorlopig oordeel aan de heer B. en de gemeente toe.
17. Op 6 september 2018 herinnert de ombudsman de heer B. en de gemeente dat hij nog geen reactie heeft ontvangen.

18. Op 7 september 2018 ontvangt de ombudsman een reactie van de heer B.
19. Op 17 september 2018 ontvangt de ombudsman een reactie van het hoofd van de afdeling Bouw- en Woningtoezicht.